

Sygn. akt IV Cz 575/13

POSTANOWIENIE

Dnia 30 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Słupsku, IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Jolanta Deniziuk

Sędziowie SO: Mariusz Struski (spr.), Mariola Watemborska

po rozpoznaniu w dniu 30 września 2013 r.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Z. L.

przeciwko P. H.

o zapłatę

w przedmiocie przyznania biegłemu wynagrodzenia

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Rejonowego w Lęborku z dnia 6 sierpnia 2013 r., sygn. akt I C 332/11

postanawia:

1.zmienić zaskarżone orzeczenie w ten sposób, iż przyznać biegłemu W. P. kwotę 2.206,72zł. (dwa tysiące dwieście sześć złotych siedemdziesiąt dwa grosze) tytułem wynagrodzenia i zwrotu kosztów poniesionych w związku ze sporządzeniem opinii w sprawie i oddalić wniosek biegłego w pozostałym zakresie,

2.oddalić zażalenie w pozostałej części,

3.oddalić wniosek o rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego .

Sygn. akt IV Cz 575/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 6 sierpnia 2013 roku (sygn. akt I C 332/13), Sąd Rejonowy w Lęborku przyznał biegłemu sądowemu W. P. łącznie kwotę 4 295,83zł. tytułem wynagrodzenia za sporządzenie opinii w sprawie. W uzasadnieniu wskazał, że ustalając wysokość wynagrodzenia oparł się na przedstawionym przez biegłego rachunku, który uznał za uzasadniony wykazany przez niego nakładem pracy i czasem poświęconym na sporządzenie opinii i posiadanymi kwalifikacjami biegłego.

Powód Z. L. zaskarżył powyższe postanowienie, domagając się jego uchylenia do ponownego rozpoznania. Z całości kształtu wypowiedzi skarżącego wynika, iż kwestionuje on deklarowany przez biegłego czas pracy potrzebny do sporządzenia opinii, a także dodatkowe koszty, które poniósł w związku z realizacją zlecenia. Nadto zarzucił biegłemu, iż nadmiernie rozbudował swoją opinię o kwestie nie mające znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Biegły w odpowiedzi na zażalenie wniósł o jego oddalenie jako oczywiście bezzasadne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na częściowe uwzględnienie.

W pierwszej kolejności zważyć należy, iż zgodnie z art. 288 k.p.c. biegły ma prawo żądać wynagrodzenia za wykonaną pracę. Jak z kolei stanowi § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 18 grudnia 1975 roku w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym, koszty przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego obejmują: wynagrodzenie biegłego za wykonaną pracę, koszty zużytych materiałów, inne wydatki niezbędne do wydania opinii.

Biegły sądowy powołany w niniejszej sprawie bezsprzecznie zrealizował zlecenie Sądu I instancji, polegające na opracowaniu opinii zgodnie z tezą dowodową. W związku z tym obowiązkiem Sądu I instancji było przyznać mu należne wynagrodzenie. Zarzuty podniesione przez stronę powodową co do merytorycznej strony wydanej opinii nie mają bezpośredniego znaczenia dla wyniku postępowania wpadkowego. Trudno bowiem jednoznacznie uznać, że praca powołanego biegłego nie ma żadnego znaczenia dla sprawy i pozostaje poza zainteresowaniem przedmiotu zlecenia. Zarzuty merytoryczne będą przedmiotem wypowiedzi biegłego w ramach ustosunkowania się do ich treści oraz decyzji sądu.

Biegły do opinii dołączył rachunek złożony w dniu 16 stycznia 2013r. opiewający na kwotę 3711,69zł. oraz 584,14zł. oraz kartę pracy. Jedną godzinę swojej pracy biegły wycenił na **31,86zł**. W kwocie 584,14zł. uwzględniono koszty sporządzenia opinii. Biegły zadeklarował, że przygotowanie samej opinii zajęło mu łącznie 86,5godziny.

Zgodnie z art. 89 ust 3 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wynagrodzenie biegłych oblicza się według stawki wynagrodzenia za godzinę pracy albo według taryfy zryczałtowanej określonej dla poszczególnych kategorii biegłych ze względu na dziedzinę, w której są oni specjalistami. Podstawę obliczenia stawki wynagrodzenia za godzinę pracy i taryfy zryczałtowanej stanowi ułamek kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, której wysokość określa ustawa budżetowa.

W myśl z kolei art. 13 ust 1 pkt 2a ustawy budżetowej na rok 2013, kwota bazowa wynagrodzenia dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, wynosi w od 1 stycznia 2013 roku 1.766,46 zł. Taką też sumę przyjęła księgowość SR w Lęborku badająca formalną stronę rachunku (vide rachunek).

Jak stanowi § 2 ust. 2 rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z 18 grudnia 1975 roku w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym wynagrodzenie biegłych za wykonaną pracę wynosi za godzinę pracy od 1,2% do 1,7% podstawy obliczania. Zgodnie natomiast z § 2 ust. 3 rozporządzenia, w razie złożonego charakteru problemu będącego przedmiotem opinii, wynagrodzenie określone w ust. 2 może być na wniosek zainteresowanego podwyższone w granicach do 50 % stawki, jeżeli biegły ma dyplom ukończenia studiów wyższych lub dyplom mistrzowski oraz pełni funkcję biegłego sądowego nie krócej niż jedną kadencję lub rzeczoznawcy przez okres co najmniej pięciu lat.

W niniejszej sprawie podstawowa stawka godzinowa wynagrodzenia biegłego waha się zatem od 21,20 zł (1.766,46 zł x 1,2%) do 30,03 zł (1.766,46 zł x 1,7%). Podobnie ustaliła to księgowość SR w Lęborku (vide rachunek).

Zgodnie natomiast z § 2 ust. 3 przywołanego wyżej rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 18 grudnia 1975 roku w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym, w razie złożonego charakteru problemu będącego przedmiotem opinii, wynagrodzenie określone w ust. 2 może być na wniosek zainteresowanego podwyższone w granicach do 50 % stawki, jeżeli biegły ma dyplom ukończenia studiów wyższych lub dyplom mistrzowski oraz pełni funkcję biegłego sądowego nie krócej niż jedną kadencję lub rzeczoznawcy przez okres co najmniej pięciu lat.

W ocenie Sądu Okręgowego biorąc pod uwagę okoliczności rozpoznawanej sprawy i bogate doświadczenie zawodowe biegłego, należało uznać, iż przyjęta przez biegłego stawka godzinna stanowiąca podstawę wyliczenia wynagrodzenia na kwotę 31,86zł. została ustalona zgodnie z obowiązującymi przepisami skoro mogła wynieść nawet 45,04 zł. (30,03 zł x 50 % = 45,04 zł.)

Dokonując analizy karty pracy biegłego Sąd II instancji uznał, że doszło jednak do zawyżenia czasu pracy potrzebnego do sporządzenia zleconej opinii uzupełniającej.

Zasadą jest, że wysokość przysługującego biegłemu za wykonaną pracę wynagrodzenia określa Sąd, uwzględniając: 1) kwalifikacje biegłego, 2) potrzebny do wydania opinii nakład pracy oraz 3) poświęcony czas (uchwała Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego - Izba Karna z dnia 25 kwietnia 1963 r., VI KO 3/63, za pośrednictwem Systemu Informacji Prawnej Lex). Powyższe kryteria, jakimi obowiązany jest kierować się sąd, są wprost wyartykułowane w przepisach art. 89 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Według wskazań judykatury, sąd może skontrolować wskazaną przez biegłego w karcie pracy liczbę godzin niezbędnych do sporządzenia opinii (poświęconych na czynności przygotowawcze i badawcze, łącznie z zapoznaniem się z aktami sprawy oraz na opracowanie opinii wraz z uzasadnieniem) i obniżyć wynagrodzenie wyliczone przez biegłego stosownie do przyjętej przez siebie ilości czasu i nakładu pracy biegłego. Jednak ilość czasu, którą trzeba poświęcić na określoną czynność, jest zależna od wielu czynników, a wśród nich także od indywidualnych cech wykonawcy i indywidualnych cech czynności, podany zatem w rachunku czas poświęcony na wykonanie czynności może być z natury rzeczy skontrolowany tylko w przybliżeniu. Jeżeli więc nie istnieją ogólnie obowiązujące normy czasu wykonania danej czynności, kwestionowanie rachunku biegłego na tej podstawie, że czynność wymagała mniej czasu niż to wykazano w rachunku, może być skuteczne tylko wtedy, gdy podane w rachunku ilości zużytego czasu są tak jaskrawo wygórowane, iż – opierając się na zwykłym doświadczeniu życiowym – można od razu stwierdzić, że biegły niewątpliwie zużył znacznie mniej czasu niż podaje w rachunku (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 18 sierpnia 1959 r., I CZ 82/59, OSNCK 1961, nr 2, poz. 41).

Złożona opinia jest obszerna. Zawiera załączniki przy czym zawarte są w niej informacje nie są ogólne W rezultacie zasadnicza część opinii jest zwarta i trudno mówić o jej rozbudowaniu niepomierne, ponad rzeczywistą potrzebę a więc w taki sposób aby można było z tego powodu zmniejszyć żądane przez biegłego wynagrodzenie (por. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 1973 r., I CZ 86/73 – za pośrednictwem Systemu Informacji Prawnej Lex).

Nie mniej trudno uznać, że łączny czas sporządzenia opinii to 86,5godziny. Należy w tym miejscu podkreślić, że biegły sądowy jest z założenia specjalistą w swej dziedzinie i z natury rzeczy posiada wiadomości specjalne, dzięki czemu sądy zlecają mu sporządzenie opinii. Trudno więc przypuszczać, by biegły, legitymujący się wieloletnim doświadczeniem w omawianej dziedzinie zmuszony był poświęcić, aż tyle godzin na analizę sprawy z pewnością bowiem z zagadnieniami tymi stykał się w przeszłości niejednokrotnie i nie potrzebował, aż 86,5 godziny dla jej przygotowania, daje to bowiem ponad dziesięć dni roboczych.

W konsekwencji łączny czas potrzebny do przygotowania przedmiotowej opinii uzupełniającej wyniósł w przekonaniu sądu nie więcej niż 60 godzin

Wobec powyższego przyznane biegłemu wynagrodzenie – przy uwzględnieniu maksymalnej stawki godzinowej przyjętej przez biegłego nie mogło przekroczyć 1.911,60zł. (60 h x 31,86zł).

Bezsprzecznie biegły w celu wykonania potrzebnych dla sporządzenia opinii musiał się udać na opisaną wyżej nieruchomość. Deklarowane przez niego koszty zostały sprawdzone przez księgowość i nie zostały zakwestionowane w wysokości 245,72zł. (vide rachunek). Sąd II instancji uznał również za uzasadnione wykazane przez biegłego wydatki (koszty korespondencji – 45,65 zł. i 3,75zł.) - łącznie 295,12 zł.

Sąd Okręgowy nie uwzględnił natomiast pozostałych kosztów wydatków ponieważ nie zostały one niczym wykazane.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy, mocą art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., zmienił zaskarżone orzeczenie w ten sposób, iż przyznał biegłemu kwotę 2.206,72zł. tytułem wynagrodzenia i zwrotu kosztów poniesionych w związku ze sporządzeniem opinii i oddalił wniosek biegłego w pozostałym zakresie, na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł zaś jak w pkt 2 w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.. Natomiast żądanie o kosztach postępowania zażaleniowego jako przedwczesne podlegało oddaleniu, o czym orzeczono jak w pkt 2 (art.108 § 1 k.p.c.) .